

Vastaus Mari-Anna Stålnacken ym. valtuustoaloitteeseen koskien lasten kotihoidontuen kuntalisän maksamista

Sivistyslautakunta 16.04.2025 § 38
387/00.01.02.02/2024

Valmistelija

Varhaiskasvatuspäälikkö Maiju Oksanen

Valtuustoaloitteessaan 13.12.2024 Mari-Anna Stålnacke ja viisi (5) muuta valtuutettua esittävät, että Ulvilan kaupunki ryhtyisi maksamaan lasten kotihoidontuen kuntalisää. Valtuustoaloite liitteenä.

Lasten kotihoidontuen kuntalisällä tarkoitetaan kotihoidontuen saajille kunnan määrittelemillä ehdoilla maksettavaa erillistä vapaaehtoista lisää. Kotihoidontuki muodostuu lakisääteisestä hoitorahasta sekä tulojen mukaan määräytyvästä hoitolisästä. Hoitoraha on vuonna 2025 yhdestä alle 3-vuotiaasta lapsesta 377,68 euroa/kk ja muista alle 3-vuotiaista lapsista 113,07 euroa/kk sekä yli 3-vuotiaista, alle kouluikäisistä lapsista 72,66 euroa/kk kustakin. Hoitolisä on enintään 202,12 euroa/kk ja sitä maksetaan vain yhdestä lapsesta. Hoitolisään vaikuttaa perheen koko ja bruttotulot.

Lasten kotihoidon tuen kuntalisän suuruus on ollut sitä maksavissa kunnissa Kuntaliiton vuoden 2024 tutkimuksessa keskimäärin 189 euroa alle 3-vuotiaasta lapsesta vaihteluvälillä ollessa 50-400 euroa/lapsi. Koko Suomessa kuntalisää maksoi 25,5% kunnista ja lisän maksamista suunnitteli 3 kuntaa. Kuntalisän maksaminen oli hieman muita yleisempää pienissä alle 5000 asukkaan kunnissa (30,5%) ja vähiten yleistä 50 000-100 000 asukkaan kunnissa (12,5%). 10 000-20 000 asukkaan kunnista 20% vastanneista maksoi kotihoidon tuen kuntalisää.

Satakunnan alueella kuntalisää maksetaan vain Eurajoella alle 2-vuotiaasta lapsesta. Pori on lakannut maksamasta kotihoidon tuen kuntalisää vuoden 2025 alussa.

Ulvilassa on ollut alkuvuoden aikana 1-3/2025 keskimäärin 68 lasta kotihoidon tuella. Jos kuntalisää maksettaisiin esimerkiksi edellä mainittu keskimääräinen 189 euroa kuukaudessa tälle määrälle, olisivat lisäkustannukset 12 852 euroa/kuukaudessa ja 154 224 euroa/vuodessa.

Kuntaliiton tutkimuksessa lähes puolet kuntalisää maksavista kunnista arvioi, ettei kuntalisän maksamisella ollut vaikutusta varhaiskasvatuspalvelujen kysyntään. Eniten kuntalisän maksamisen arvioitiin vaikuttavan lapsen aloittamisajankohtaan varhaiskasvatuksessa. Vaikka kunta säästäisi jonkin verran verrattuna varhaiskasvatuspaikan ja kotihoidon tuen sekä kuntalisän erotuksesta, niin kunta voi menettää varhaiskasvatusmaksutuottoja ja verotuloja, kun toinen vanhemmista jää kotiin. Ulvilan kaupunki pystyy nykyisellä resurssilla vastaamaan varhaiskasvatuspalvelujen

tarpeeseen ja tuleva lapsimäärän kehitys huomioiden painetta kuntalisän maksamiselle ei tämänkään vuoksi ole.

Perhevapaauudistus on lisännyt perheiden käyttöön noin 2 kuukautta lisää ansiosidonnaisen vapaan mahdollisuutta vanhempainvapaana. Tutkimuksissa on todettu, että kotihoidon tuen kuntalisä kannustaa vanhempia pidempiin tukijaksoihin ja useimmiten tukea käyttävät äidit jäävät pysyvästi palkkakehityksessä jälkeen.

Lisäksi varhaiskasvatuksella on todettu olevan hyvinvointi- ja oppimiseroja tasaava vaikutus sekä merkitystä myös alueellisen eriarvoistumiskehityksen ehkäisyssä. Varhainen siirtyminen varhaiskasvatuspalvelujen piiriin auttaa ehkäisemään myöhempiä ongelmia niiden lasten kohdalla, joilla on vahvempi tuen tarve ja suurempi riski syrjäytyä. On vaikea arvioida, että kuntalisä tulisi kohdentumaan lasten kannalta toivotulla tavalla.

Edellisiin perusteluihin viitaten esitetään, että kotihoidon tuen kuntalisää ei oteta käyttöön Ulvilan kaupungissa, vaan keskitymme turvaamaan ensisijaisesti kaupungin lakisääteisen varhaiskasvatuksen sekä kasvun kohtaamispaikan ja avoimen päiväkodin toiminnan taloudelliset resurssit. Tavoitteena on kehittää näitä palveluja ja tarjota jatkossakin perhevapaiden jälkeen laadukasta varhaiskasvatusta ulvilalaisille lapsille sekä houkutella lapsiperheitä niillä kuntaan.

Ulvilan kaupunginhallintosäntö 134 §: valtuutettujen aloitteet.

Esittelijä	Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Vepsä Kimmo
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta päättää - antaa edellä esitetyn vastauksen Mari-Anna Stålnacken ym. valtuustoaloitteeseen koskien lasten kotihoidontuen kuntalisän maksamista - esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy edellä esitetyn vastauksen Mari-Anna Stålnacken ym. valtuustoaloitteeseen koskien lasten kotihoidontuen kuntalisän maksamista
Päätös	Sivistyslautakunta päätti - antaa edellä esitetyn vastauksen Mari-Anna Stålnacken ym. valtuustoaloitteeseen koskien lasten kotihoidontuen kuntalisän maksamista - esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy edellä esitetyn vastauksen Mari-Anna Stålnacken ym. valtuustoaloitteeseen koskien lasten kotihoidontuen kuntalisän maksamista